

ଉପକ୍ରମଣିକା

ଭଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ବୁଣାଗଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ରହିବା ସହିତ ଫସଲ ଭଲ ବଢ଼ିଥାଏ । ଏହି ଫସଲ ଅନାବନା ଘାସ ଓ ରୋଗପୋକ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରି ଆଶାନ୍ୱରୁପ ଅମଳ ଦେଇଥାଏ । ବୁଣାହେଉ କିମ୍ବା ରୁଆହେଉ ଧାନର ଅମଳ କ୍ଷମତା ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥାଏ ।

ବିହନ ପରିମାଣ ଓ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା

- ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ସଂଖ୍ୟାରେ ୪୦,୦୦୦ ବିହନ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ।
- ରୋପଣ ହେଉଥିବା ଚାରା ସଂଖ୍ୟା ୫୦-୭୦ ଅଟେ
- ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୪୦-୬୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ବୁଣାଯାଇଥାଏ
- ଖରିଫ୍ ଋତୁ ପାଇଁ ବର୍ଗମିଟର ପିଛା ୩୦୦-୪୦୦ କେଣ୍ଡା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ
- ଡାଲୁଆ ଋତୁରେ ବର୍ଗମିଟର ପିଛା ୫୦୦-୬୦୦ କେଣ୍ଡା ହୋଇଥାଏ ।

ବୁଣିବା କୌଶଳ

ଛଟାବୁଣା

ଶୁଷ୍କ ଛଟାବୁଣା

ଆର୍ଦ୍ର ଛଟାବୁଣା

ତୃମ୍ ସିତରରେ ବୁଣିବା

ଜିହନ ବୁଣାଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର

ଆର୍ଦ୍ର ବୁଣା

ଶୁଷ୍କ ଛଟାବୁଣା

ଅନେକ ଅଣ ଜଳସେଚିତ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଏବେ ବି ଶୁଖିଲା ଜମିରେ ବିହନକୁ ଛଟା ବୁଣା କରି ହଳ କରାଯାଇଥାଏ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୪୦-୬୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ବୁଣାଯାଏ ଓ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ମାତ୍ର ୧-୧.୫ ଟନ୍ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ।

ଆର୍ଦ୍ର ଛଟାବୁଣା

ଅନେକ ଜଳସେଚିତ ଓ ଅନୁକୂଳ ଅବସ୍ଥା ଥିବା ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ବିହନକୁ ଗଜା କରି ଜମିରେ ୨-୫ ସେ.ମି. ପାଣି ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ବୁଣାଯାଏ । ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୪୦-୬୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଓ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦିନକ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ବୁଣି ପାରନ୍ତି ।

ମଞ୍ଜି ଲଗାଇବା ବା ଧାଡ଼ିବୁଣା

ଅନେକ ହିପ ଜମିରେ ବିହନକୁ ପୋତା ଯାଇଥାଏ ବା ଧାଡ଼ିବୁଣା କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୬୦-୮୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଦରକାର ହୁଏ ।

ତୃମ୍ ସିତରରେ ବୁଣିବା

ଧାଡ଼ିରେ ବୁଣିବା ପାଇଁ ହସ୍ତଚାଳିତ ତୃମ୍ ସିତର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୫୦-୬୦ କି.ଗ୍ରା. ଶୁଖିଲା ବା ଗଜା ହୋଇଥିବା ବିହନକୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ୨୦-୨୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଣାଯାଏ ।

ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବୁଣାଯିବା

ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳର ଶ୍ରମିକ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବିହନ ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନ ବୁଣାଯାଇଥାଏ । ଆଶାନ୍ୱରୁପ ଗଛସଂଖ୍ୟା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୪୦-୬୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଅଧିକାଂଶ ବିହନ ବୁଣାଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ୨୦-୨୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ଧାନ ବୁଣାଯାଇଥାଏ । ବିହନ ବୁଣାଯନ୍ତ୍ରର ଏକ ମିଟର ଧାଡ଼ିରେ ୩୫-୪୦ ଗଛ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଆର୍ଦ୍ର ଜମି ଓ ଜାଲୁଆ ମାଟିରେ ବୁଣିବା ପାଇଁ ବିହନ ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ।

ରୋଇବା

ହାତରେ ରୋଇବା

ମୂଢ଼ା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଧାନ ରୋଇବା ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୩୦-୪୦ କଣ ଲୋକ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଚାର ବ୍ୟବଧାନରେ ହାତରେ ରୁଆଯାଇଥାଏ । ତେବେ ୧୫-୩୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ଦୁବାପ୍ରତି ୨-୩ଟି ଚଳି ରୁଆଯାଇଥାଏ ।

ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ରୋଇବା

ଧାନ ରୋଇବା ପାଇଁ ଦୁଇଧାଡ଼ିଆ ପଦ୍ଧତି ଯନ୍ତ୍ର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଠ ଧାଡ଼ିଆ ବସି ଚଳାଇବା ଯନ୍ତ୍ର ରହିଛି । ଅଧିକାଂଶ ଧାନରୁଆ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ୨୦-୩୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ଚଳି ରୁଆଯାଇଥାଏ । ଯନ୍ତ୍ରର ଗତି ଅନୁସାରେ ଧାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ଗଛର ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଛତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଭଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଟାଳିରେ ବାରାଗଛ

ହାତରେ ରୋଇବା

ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ରୋଇବା

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

